Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII — Reus, Dijous 23 de juny de 1898 — Núm. 3.580

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas.
Fora provincias trimestre. . . . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar. . . . . »
Anúncis, á preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Farmacia Serra La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

SECCIÓ DOCTRINAL

Los nous impostos

CONDUCTA QUE DEU SEGUIRSE

Ab motiu de la creació de nous impostos, asseguran que 'l ministre d' Hisenda conferenciará ab los diputats vascongats, á fi d' acordar la manera cóm sufragará aquesta tributació lo país vasch.

La Diputació de Navarra, sempre previsora, sembla esser s' ha ocupat ja d' aquest assumpto, y segons presúm *El Eco de Navarra*, acordá dirigir un telégrama al senyor Marqués de Vadillo, com degá de sos representants en Corts, expressant que Navarra 's troba disposada á fer tota classe de sacrificis en favor de la patria, com ho ve demostrant ab fets repetits, pero que de cap manera sufrirá imposicions.

Molt digna es de cridar l' atenció l' actitut de la Diputació de Navarra; aquesta vegada dei mateix modo que ho feu fa pochs anys, ab motiu dels plans financiers d' en Gamazo, se mostra fidel guardadora de la lley paccionada de 1844 y procura per tots los medis no s' alteri, en tant no hi hagi conformetat entre abdúas parts contractants.

La conducta de la Diputació navarra no pot ser més séria, més digna, ni més correcta, y es segur que al seu costat tindrá á tot lo país.

En los temps que atravessém, feconds en convencionalismes y cambis de posició frecuents, que 'ls que ocupan cárrechs oficials, més be atenen als interessos relacionats ab los partits polítichs que ab lo país que representan; admira, y es digne del més sincer aplauso lo zel y la energía ab que la Diputació navarra defensa 'ls interessos del poble que la colocat al enfront de la direcció de sos destins.

La situació actual d' Alava, Guipùzcoa y Viscaya, es cert que 's diferencia de la de Navarra; sas relacions ab lo Gobern están basadas en l' articulat del darrer Concert económich, qual duració es de tretze anys, ó sia del 1 de Febrer de 1894 al 31 de Janer de 1906, y que pera que acabi ne faltan encara alguns.

Encara que en la redacció d' aquest document, segurs estém existirán amples portetas obertas pera que per ellas lo Gobern pugui intreduhirshi quan vulgui, ab tot desahogo, y aixó será degut á la debilitat é indegudas complacencias dels diputats que ho autorisaren, es lo cas, que existeix un contracte, que pera que tinga condicions de validesa deu comprometre de la mateixa manera á abdúas parts contractants, d' altre modo careix de las condicions d' estabilitat necessarias pera que ofereixi garantías al país.

Sapiguém d' una vegada á qué atendrens; si per las condicions en que está redactat l' últim Concert económich pot modificarse quan al Gobern li sembli, sens més que la alegació de pretextos fútils, es un contracte ilusori que pera res serveix, subsistent res més que per la tolerancia d' una de las parts contractants, y aixó no es gens sério. Si per lo contrari 's tracta d' un conveni inmutable durant la duració del plasso convingut, en aquest cas ja sabém quina es la legislació temporal económica acceptada per las Diputacions provincials.

Nostras Diputacions provincials nos té acostumats á tot, menos á veure en ellas lo desitj, las energías, la independencia, la elevació de miras y l' amor al país demostrat en totas ocasions per la de Navarra, y aquesta idea nos fa témer de que l' últim Concert económich, tan alabat á arre de sa contractació, pera res nos serveix quan al gobern lo destorba.

L' article 10 del R. D. de priner de Febrer de 1894 ó sia 'l Concert económich vigent, diu: «Qualsevol altra nova contribució, renda ó impost que estableixin las lleys successivas y que no tingan relació ab los encabessats, obligarán també a las provincias referidas en la cantitat que 'ls correspongui satisfer al Estat, y 's farán efectivas en la forma que 'l gobern determini, escoltant previament á las respectivas Diputacions provincials.»

«Del mateix modo, si las lleys successivas suprimissin alguna contribució, renda ó impost dels encabessats, se deixará de satisfer lo cupo corresponent, à no ser que al suprimir un impost se 'n estableixi un altre en equivalencia representant la mateixa quantía, en quin cas no 's fará cap alteració.»

Referintse á las cuotas dels impostos concertats, diu l' article 11: «Las cuotas serán inalterables fins lo primer de Juliol de 1906».

Segons lo projecte de la lley de pressupostos pera l' any 1898 á 1899, que encara no está aprobat, pero que segurament s' aprobará ab lleugeras alteracions, se carregan ab un deu per cent l's contribucions concertadas següents: inmobles, cultiu y bestiar; consums; impostos sobre sous d' empleats provincials y municipals: y ab un vint per cent, los d' industria y comers; drets reals; timbre; patents pera venda d' alcohols; impostos sobre viatjers y mercancias per la via fluvial y terrestre; gastos d' inspecció de ferrocarrils; carruatjes de luxo.

Ab arreglo al article 11 del Concert económich, ben clara está la conducta que deuhen seguir las Diputacions respecte á aquestos aumentѕ; no admetre imposicions, imitant á la germana de Navarra; son deber primer es lo cumpliment de lo pactat, sempre que no perjudiqui al país. ¿Ho farán aixís? Tením nostres duptes, perque las Diputacions nos tenen acostumats á sorpresas.

No se 'ns digui que en los moments actuals convé ser generosos; la generositat de la Diputació de Viscaya ben probada queda ab lo recent donatiu de 1.000.000 de pessetas, que per sa importancia, contrasta ab lo de la totalitat de las capitals, y una cosa es lo donatiu voluntari y altra la imposició oposada á la lley convinguda.

Ja que de donatius voluntaris nos ocupém, també en aquest punt devém fer honrosa menció de la conducta de Navarra. La Diputació foral, avans d' acordar ferho, consultá ab los pobles de son país y sabudas sas opinions obrá en un tot de conformetat ab ellas.

Aquesta correcció en l' obrar deu servir d' ensenyansa á las Diputacions del resto del País Vasch.

Per avuy res més dihém.

(Del *Euskalduna* de Bilbao.)

Llagas socials

Per deutes de contribució, espanta veurer lo número de fincas embargadas y possadas á la venta per l' Estat, á causa sens dupte per la crissis agrícola, los préstams usurers de cantitats pera redimir del servey militar á sos fills que han prés molta gent del camp, las inundacions tan frecuents d' un quant temps ensá, la filoxera, que está acabant ab nostras vinyas, y mil plagas mes, que sería llarch enumerar, han obligat aquestas tristas circunstancias á no poguer pagar puntualment las contribucions molts petits propietaris veijentse aquets en lo trist cás de veures embargadas las sevas fincas.

En la sola provincia de Málaga existeixen mes de sis mil fincas rústicas en aquest cas, pertanyents á 98 pobles que casi pot dirse componen tota la provincia.

A mil setsentas ascendeix, en la provincia de Madrid, lo número de fincas que també se troban en aquest càs.

A tota Espanya lo total passa segurament de vuyt sentas mil, xifra aquesta, que per si sola, es un dato tant elocuent com aterrador sobre la situació desditxada en que 's troban las classes contribuyents, y aquesta es la causa de que no tenen ni casa pera viurer ni pá que menjar centenars de familias de un gran número de poblacions de Espanya, ahont no tenen altre modó de viure que la agricultura, y aixó contribuheix sens dupte á la emigració que tant nos perjudica.

Apropósit d' aixó, copiém del periódich *La Reforma* lo següent:

«No creguin nostres lectors que 's tracti d' una »cuestió de poca importancia. No mes que 500,000 fin»cas se havían adjudicat al Estat per deutes de contri»bucions fins al mes de Juliol de 1895, sens contar las »provincias de Barcelona, Badajoz, Castelló, Corunya, »Guipúzcoa, Guadalajara, Segovia, Navarra, Orense, »Sevilla, Pontevedra, Salamanca y Viscaya, cuals datos »no hem rebut encara, puig á lo menos serán unas »100,000 fincas, que ab las adjudicadas desde Juliol »de 1895 hasta la fetxa, molt bé poden arribar, sens »exageració, á la xifra de 800,000.

»Existeixen, donchs, 800,000 familias despulladas »de son petit patrimoni, sense que aixó porti benefici »á la Hisenda, una vegada que la majoría d' aquets »cassos no han tingut postors á las subastas verifica»dás, ni han produhit un céntim à la Administració do»nant aixó lloch, á que la Hisende hagi acordat posar 'l preu *per lo que deu*, sens calcular que era mes hu»manitari y mes práctich lo retornarles á sos primers »amos sens exigirlis res.

Un indult es, donchs, lo que proposém, ¿per qui»na rahó no se pot indultar à aquets infelissos contri»buyents, que no han comés mes delicte per careixer »de medis pera pagar los impostos?»

Nosaltres donada la missió de nostre periódich que es vetllar per los interessos morals y materials de nostre país, nos associém de tot cor al indult que ab tanta oportunitat demana lo mentat periódich madrileny y confiém que ha de ser aquest ben rebut per tothom y fácil es que 's logri, si las corporacions y societats influyents fentse cárrech de la gran importancia que aixó enclou, ho demanan ab deguda forma.

La política local, miserable y rastrera, que tant abunda per desgracia en la majoría de las poblacions de nostre país, las cuals, per culpas de infundadas envejas personals se trovan moltas divididas y aniquiladas de forsas morals y materials, hora es ja de que abandonant aquestas humanas miserías s' uneixin y travallin pera 'l bé general de la nació.

F.

Juny 1898.

D' actualitat

Un tal don Artur Vinardell y Roig, que no sabém quins punts calsa en política, en literatura, en comers ó en altres *ciencias*, ha publicat una carta molt curiosa en *La Patrie* de París, orgue socialista *chauvinista* dels Millevoye y companyia. Lo senyor Vinardell se 'ns afigura una personalitat molt etereogénea: es francés per

sas aficións y catalá per naturalesa, pero en quan á sa residencia es probable que estiga domiciliat á la Lluna á Fransa ó á Espanya: tal judica de las nostras cosas.

La tal carta fa unas afirmacións molt *bizarras*. Comensa per afirmar que 'ls americans s' enganyan al creure que á Espanya 's desenrotlla una gran corrent en favor de la pau. Aquí, segons ells, tots volém la guerra, tots volém sucumbir *en defensa del honor nacional;* ah, aixó sí, l' honor nacional no hi pot faltar.

Afirma categóricament, diu, que no hi ha un sol espanyol digne d' aqueix nom que vulga la pau mitjentsant l' abandono de la isla de Cuba... y *¡boca abajo todo el mundo!* Vostés donchs se creyan que 'ls federals ab en Pí y Margall al cap, que fa temps venen sustentant aqueix criteri, y las numerosas associacións catalanistas y la prempsa catalanista que firman lo darrer manifest de la «Unió Catalanista» demanant la pau á tot trans, vostés se creyan que eran espanyols? Donchs no senyors, s' equivocavan, no son espanyols, lo senyor Vinardell y Roig ho afirma categóricament. Aqueixos centenars de mils mares, sense llurs fills, aqueixas centas mil familias dempnadas per la guerra, que la maleheixen á cada moment derramant amarch plor, se creyan vostés que eran espanyolas? Donchs s' enganyavan, aqueix senyor ho afirma categóricament. Los espanyols son los que com aqueix senyor volen que la guerra duri fins «al darrer escut y al darrer soldat». ¿Se creuhen vostés que soch jo qui gasta aqueixa frase passada de moda, vuyda, xavacana y ridícula? No senyors, es lo senyor Vinardell, que l' estampa en sa carta creyentse que 'ls seus lectors quedarán espatarrats de semblant descubriment. Los que no pensém aixís, segons afirma, som uns traydors y uns infames. ¿Quina calificació se mereixería la mala parlaría d' aqueix senyor si nosaltres tinguessim lo mal gust de contestarli en la forma que ell parla? Los que verdaderament estimém la patria, no tením lo mal gust d' insultar als que no pensan com nosaltres, sabém admirar y respectar los sants entussiasmes patrióticos, per més que no 'ls secundém quan los creyém perjudicials, y lo que es més digne no tením lo mal gust de baladrejar desde casa enfora mentres los héroes se batan á las trinxeras ó posan lo pit descobert devant dels canons dels acorassats. Si tinguessim entussiasme per una guerra, lo demostraríam acudint al sitl de més perill, y nostres crits no serian altres que 'ls hurras de la victoria ó 'ls ays de la agonía.

Aixís es com se reviu en l' historia, que vosté diu que te tantas ganas de reviulorehi, senyor Vinardell.

***

Segons comunica 'l telégrafo, lo cónsul espanyol á Sant Thomás, ha sigut atropellat per lo populatxo, per haver pretengut dit funcionari que fossin castigats uns subjectes que dels carrers de la ciutat entonavan unas cansons insultants pera Espanya.

Aplaudím de tot cor la noble y enérgica actitut del cónsul espanyol y condempném als autors del atropell. Totas las nacions se haurían de posar d' acort perqué ni aquí ni allí ni en cap altre lloch se permetés als ximples y als malvats que anessin pels carrers vomitant insults contra sos contraris quan llurs nacions tant necessitan dels esforsos de tots en los camps de batalla. Allí com aquí, com per tot hi ha molta gent que se 'ls hi hauría d' escursar la llengua y ferloshi estirar una mica las camas devant del enemich.

***

Al últim sembla que será un fet l' aprobació de la lley sobre 'l servici militar obligatori, ab lo qual podrán darse per satisfets los socialistas, encare que lo mes possible es que la cosa no passi de ser lley, lo qual aquí á Espanya vol dir una cosa que no ha de cumplirse.

Cosas d' aquest país ¿Se declara una cosa de lley? ja está ben fresca. Ja li poden resar un parenostre pel seu etern descans.

JOSEPH ALADERN.

CRÓNICA

OBSERVACIONS METEOROLÓGICAS
del dia 22 de Juny de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	753 751	84 85	0'6	4'3	Nuvol Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS Maxima	Minim.	Term. tipe	VENTS direcció	NUVOLS classe	can
9 m. 3 t.	Sol... 38 Sombra 29	16	21 25	SE. SE	Cumul	6'6 0'4

Per no haverse reunit suficient número de senyors regidors ahir á la nit l' Exm. Ajuntament no va poguer celebrar sessió de pimere convocatoria.

La de segona la celebrará dissapte al vespre.

—

Nostre amich lo cullier de Poboleda Salvador Miró, ha establert un dipòsit de sos selectes vins á Barcelona, haventse encarregat de son despaig nostre particular amich y company en periodisme en Narcís Bas y Socías.

Recomaném dit establiment á nostres paysants residents á Barcelona, puix en ell trobarán constantment un excelent assortit dels acreditats vins de nostra comarca, de la del Vendrel y de la del Priorat.

—

Los amos de café de Barcelona han acordat aumentar ab 5 céntims la tassa de café y thé.

En nostra ciutat per ara se segueix venent la tassa als mateixos preus, y creyém que defensarán los seus interessos los cafeters no aumentantlos.

—

La Junta del hortet «La Tranquilitat» nos ha invitat pera 'l ball que avuy á la nit hi tindrá lloch.

—

Hem rebut lo número 341 de «La Guirnalda y La Bordadora», en lo que 's publican 16 planas del «Tratado del Bordado en blanco», y participa á sos suscriptors en particular y al públich en general que, en atenció á las circunstancias perque atravessa la patria, s' ha aplassat pera 'l mes de Maig del any vinent la «Exposició de Bordats y Labers» que 's tractava de celebrar á Barcelona en los próxims mesos de Setembre y Octubre.

—

Lo dia 26 del corrent de Juny tindrá lloch á Provensa la reunió dels felibres, acordada lo 29 de Maig últim á Arles. A ella ha sigut oficialment invitat l' exdiputat á Corts D. Pere A. Torres, que perteneix, d' antich, á aquella Associació, cual cult á la poesía constituheix lo major timbre de sa grandesa.

—

Diuhen de Barcelona que cada dia se ressent més aquell mercat de las tristas circunstancias per que atravessa 'l país, accentuantse la desconfiansa en los negocis, de lo que resulta una calma casi completa, á la que contribuheix la escassetat creixent d' arribadas dels principals articles.

—

A las sis de la tarde d' ahir fou detingut en aquesta ciutat, per lo sargento de la Guardia civil Joseph Ferrando Sancho y 'l guardia á sas ordres Magí Vilaró Solé, perteneixents al puesto d' aquesta ciutat, un jove de 18 anys d' edat, anomenat Joseph Calderó Estivill, natural de Reus y vehí de Cambrils; dit jove en lo matí d' ahir cometé en la citada població un robo consistent en un rellotje y cadena de plata, una gorra de seda y una destral grossa; dit subjecte junt ab los objectes robats fou posat á disposició del senyor jutje d' aquesta ciutat, ingressant en las presons del partit.

—

Per la superioritat s' ha disposat que pera reemplassar als capellans que han sortit ab los batallons expedicionaris darrerament creats puguin ser nombrats altres provisionals pera 'ls cossos, los quals cessarán en lo destí á la presentació dels propietaris.

—

Seguint en sos propósits de que s' aberati lo preu del pá, lo gobernador civil de Barcelona tracta de posarse d' acort ab lo capitá general á fi de que en breu s' obrin varis pastissers, ahont s' expenderá tant indispensable article á 45 y 50 céntims las tres lliuras. Probablement s' encarregará l' elaboració y venda als obrers d' Administració militar.

—

Segons diuhen varis diaris de Barcelona, molts dels obrers que careixen de travall están organisant un «meeting», que se celebrará en breu! pera tractar dels medis á que poden apelar pera posar terme á la insostenible situació en que 's troban, degut á la tremenda crissis industrial perque atravessa Espanya.

—

Lo Sr. Auñón ha dit que molt en breu quedará llesta la tercera escuadra, la qual se formará ab los següents barcos: «Lepanto», «Cardenal Cisneros», «Princesa de Asturias», «Numancia», «Vitoria», «Alvaro de Bazán», «Dona María de Molina» y «Marqués de la Vitoria», mes algun altre.

—

Ha mort á Madrid l' ilustre escriptor D. Manuel Tamayo y Baus, secretari perpétuo de la Real Academia Espanyola.

Descansi en pau l' aplaudit autor d' «Un drama nuevo».

—

Copiém de «La Renaixensa»:

Ans d' ahir tarde 'l gobernador civil senyor Lerroca traslladá al alcalde senyor Griera una real ordre que acabava de rebre de Madrid, en la que 'l ministre de la Gobernació diu: «Que havent acudit á aquell ministeri varis individuos del Cos d' Arxivers y Bibliotecaris solicitant que, en cumpliment de las disposicions vigents se cubreixin las vacants d' Arxivers bibliotecaris de las Diputacions y Ajuntaments ab individuos del Cos: Resultant que l' Ajuntament d' aquesta capital sembla que no ha cumplert ab aquestos requisits imprescindibles de la Lley. Considerant que ab arreglo al article quint de la Lley de 30 de Juny de 1894, las plassas d' Arxivers municipals y provincials deuhen ser servidas per individuos del Cos d' Arxivers, respectant sols los drets adquirits dels nombrats ab anterioritat á dita Lley. Considerant que en virtut de lo disposat en lo real decret de 10 de Janer de 1896 tots los Arxius y Bibliotecas de las Diputacions y Ajuntaments de capitals de provincia han de ser servidas per individuos de las condicions citadas anteriorment, doctrina sancionada y ratificada per R. O. del Ministeri de Foment de 23 de Febrer de 1897; S. M. lo Rey (q. D. g.) y en son nom la Reyna Regent ha tingut á be disposar se signifiquin á V. E. la imperiosa necessitat del més exacte é inmediat cumpliment de las precitadas disposions, debent donar compte á aquell Ministeri de sa inmediata observansa, remetent al mateix temps relació detallada del número de plassas de que 's compon la plantilla d' Arxivers del Ajuntament d' aqueixa capital y Diputació de la provincia y personas que la desempenyan, antiguitat de son nombrament y soldada que tenen consignada en lo pressupost.»

No cal dir lo mal efecte que 'ns ha produhit lo que hagi sigut comunicada una semblant R. O. al nostre Ajuntament. Aquest fet es una manifestació més de que 'l Centre no descansa en la seva tasca d' anarminvant mès las facultats de las corporacions locals pera apropiárselas ell. No sembla sino que la missió del Estat no sia altra que la de distribuhir sous y quan ell ja no compta ab medis pera repartirne més, tinga d' atropellarho tot pera ficarse en lo que no deuría ser de sa incumbencia y destinar pels cárrechs, que no es ell qui 'ls paga, á las personas de *buen acento*. No sabém quin paper han de ferhi 'ls senyors del *Cuerpo*, madrilenys casi tots ells, en nostre arxiu municipal ple dels documents de nostra historia y escrits en nostra llengua. Hi deurán fer lo paper d' adorno, paper de «cumplidos caballeros» fugint á tothora de la pols dels llibres que podría embrutalshi la roba. Es de creure, no obstant, que apesar de la debilitat acostumada de nostre Ajuntament, en aquesta ocasió sabrá fer imposar la rahó y 's negará á pagar del pressupost municipal á cap empleat que no sia per ell nombrat, encara que vingui de la Cort ab la barba molt respallada y «con peinado de barbería». Si avuy fossim débils en aquest assumpto, demá vindría una altra imposició y 'l carril de Madrid á Barcelona fora una professó feta de gent que vindría, no á travallar, que aquestos serán sempre per nosaltres ben rebuts, sino á regalarse ab los nostres cuartos y á dir mal de Catalunya. Hi ha que resistir, donchs, y acabar d' un cop ab semblants exigencias, evitant aixís las del demá, que á bon segur no haurien de ser pocas, ja que no n' han quedat pochs de «oficials quintos» sense nómina ab la escombrada que d' ells n' han fet las colonias.

Y fora ben trist que aquells infelissos que á Cuba y á Filipinas ara no 'ls volen los haguessim de mantenir nosaltres! Y á aixó, ni més ni menos, es á lo que 's va.»

—

Escriuhen de diferents pobles de la provincia de Lleyda, que 'l aspecte que presenta la cullita de cereals es inmellorable, haventla beneficiat molt las últimas plujas, per lo que la animació ha renascut en los pagesos ab la esperansa d' una recolecció abundant, que be la necessitan pera resarcirse en part de las dolentas cullitas passadas.

També diuhen que las vinyas y 'ls olivers, aquets últims especialment, prometen un extraordinari rendiment, com pocas vegadas s' hagi vist.

—

Ahir á las vuit de la nit fou conduhida al Hospital civil una dona pobre que darrera del convent del camí de Tarragona á las 7 de la mateixa morí repentinament.

—

Comunican de Algeciras que entre aquella població y Gibraltar se fa un negoci ab la exportació de calderilla.

—

Durant lo mes de Maig últim lo Museo episcopal de Vich ha adquirit dos interessants fragments de tei-

xits «coptos» de caràcter ornamental regalats per don Joseph Pascó; una imatje de Sant Joan Batista esculpida ab marfil, d' uns 24 centímetres d' altura, pertenéixent al sigle XIV; una imatje de la Verge pintadda sobre coure; cuatre grans planxas del mateix metall, grabadas al principi del sigle passat ab escenas bíblicas, una caixeta del sigle XVII, y cuatre «azulejos», un procedent de la tribuna dels Reys d' Aragó en la Catedral de Barcelona, ab dibuix árabe; altre ab l' escut de Sant Pere de las Puellas, altre ab un escut desconegut d' últims del sigle y l' altre representant l' acte de vestir la Santíssima Verge la casulla à S. Ildefonso, obra polícroma labrada á Talavera en lo sigle XVII.

—

Lo drama que l' ilustre Guimerá destina al Teatro Romea pera la próxima temporada se titula «La farsa».

Pera estrenarse à Madrid escriu altre de costums de la cort.

—

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d' ahir, 774'77 pessetas.

ESCORIAS THOMAS.—Vegis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Joan.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Joan Bautista (Providencia)

Demá divendres, festivitat del Sant Titular d' aquesta parroquia, á dos quarts de 10 se cantará un ofici solempne ab acompanyament d' harmonium per las Relligiosas d' aquest convent. Predicará las glorias del Sant Precursor lo Rvnt. D. Salvador Roca, Coadjutor de la mateixa parroquia.

Lo próxim diumenje, á las 8 se celebrarà la Misa de Comunió general ab plática preparatoria pera la Associació de Santa Teresa de Jesús. A las 6 de la tarde s' executarán los exercicis propis de reglament ab exposició de S. D. M., y avans de la reserva se resaràn las lletanías de rogativas pera impetrar del cel lo remey pera las actuals necessitats d' Espanya.

Durant la Missa que diariament se celebra á las 8 se practican los exercicis del Sagrat Cor de Jesús.

Sant de demá.—Lo Sagrat Cor de Jesús.

SECCIÓ COMERCIAL

BOLSI DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	46·75	Cubas del 86	56 50
Exterior	59·95	Cubas del 90	46·50
Colonial	‘	Aduanas	‘
Norts	21·95	Oblg. 5 p 0/0 Almansa	73'75
Fransas	19·60	Id. 3 p 0/0 Fransa	37·J7
Filipinas	‘		

PARÍS

Exterior	32'93	Norts	

GIROS

París	86'85	Londres	47'20

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

—

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	46'80	Filipinas	‘
Exterior	59'95	Aduanas	70'
Amortisable	58·50	Cubas 1886	56·50
Fransas	19·60	Cubas 1890	46·75
Norts	21'90	Obs. 6 0/0 Fransa	69'50
Exterior Paris	33·25	Obs. 3 0/0 »	37·50

GIROS

París	86'75	Londres	47'40

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

—

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Joan Vallés Valldurí y D. Francisco Prus Demestre.

Londres	á 90 dias fetxa.			‘
»	á 8	» vista.		‘
París	á	»		‘
Marsella	á 8	»	»	‘

VALORS LOCALS	DINER	PAPER.	OPER.
ACCIONS	0/0	0/0	0/0
Gas Reusense.		750	
Industrial Harinera. . .		500	
Banch de Reus.		475	
Manufacturera de Algodon.		400	
C.ª Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150		

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 21

De Valencia y Barcelona en 2 dias v. «Vicente Sanz», de 555 ts., ab efectes, consignat á D. Joseph M. Ricomá.

De Génova y esc. en 6 dias v. italiá «Unione», de 229 ts., ab bocoys buyts, consignat als Srs. Casaseca y Terré.

De Málaga y esc. en 6 dias v. «Sagunto», de 345 ts., ab bocoys buyts, consignat á D. Anton Mas.

Despatxadas

Pera Barcelona v. «Vicente Sanz», ab efectes.

Pera Sant Carles de la Rápita, llaut «Teresa», en lastre.

Pera Cette y esc. v. «Sagunto», ab carga general.

Pera Génova y esc. v. italià «Unione», ab carga general.

Barcos á la carga

Divendres 24

Pera Valencia y Cullera vapor «Cervantes», son agent don Joseph M.ª Ricomá.

Dissapte 25

Pera Liverpool vapor «Soto», consignataris senyors Mac-Andrews y C.ª

Pera Cette y Marsella vapor «Cabo Nao», consignatari D. Marian Peres.

Dilluns 27

Pera Glasgow v. «Colón», consignataris Srs. Mac-Andrews y C.ª

Dimars 28

Pera Cette, Marsella y Génova, v. «Grao», consignatari D. Anton Mas.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuhen desvaneixers.

Cap remey, ja sia untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebritats médicas, axís nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga práctica m' ho ha demostrat, que **la curació de las hernias perteneix única y exclusivament al art mecánich**, acompanyat dels coneixements anatómichs suficients.

No deu confiarse en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contenir las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt pochs los que saben colocarlos; raríssims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretat vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económich, es lo bragueret de **cautchouc** ab ressort, testimoniantho aixís lo nùmero ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omopláttichs pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Llevadora

DONYA ANTONIA BERGADA DE ANGLÉS

professora en parts, revalidada en la Facultat de Medicina de Barcelona, després de varis ensaigs practicats en aquell Hospital de Santa Creu te 'l gust d' oferir sos serveys al públich

Carrer del Hospital, 33.-Reus

ULTIMA HORA

Madrid 22.

Telegrafian de París al «Heraldo» que 'l «Temps» publica noticias de Manila que alcansan fins lo dia 17.

Detallan lo combat de la columna Monet, contra 'ls rebeldes que tingué lloch á 30 millas al Nort de Manila.

Aquest general se dirigía cap al Sur, ahont los insurrectes cercavan lo ferrocarril emboscats entre espessos matorrals.

Lo batalló compost de milicias indígenas se sublevà mentres los insurrectes atacavan á Malabón.

Moriren cinch oficials, poguent ser desarmats alguns revoltosos.

Afegeix lo «Temps» que al acte de proclamació de la independencia tagala, que tingué lloch á Cavite, no hi assistí cap oficial nort-americá.

Aguinaldo pronunciá un discurs abogant per la autonomía, conformantse ab lo protectorat d' Inglaterra.

Segons los informes referits se confía en que 'ls rebeldes aconsellats per Dewey no bombejarán Manila.

Los centinelas indígenas deixan passar als insurrectes espanyols agafats entre dos fochs.

Diuhen per últim las noticias del «Temps», que 'ls insurrectes emboscats economisan sas municions.

Los espanyols disparan dia y nit contra l' enemich invisible, y creman los poblats vehins á Manila á fí d' impedir que sian refugi dels rebeldes.

—Lo corresponsal del «Heraldo» á l' Habana comunica lo següent:

Preguntats los cónsuls espanyols limítrofes, asseguran que en lo desembarch de Guantánamo tingueren los nortamericans centenars de baixas.

S' espera l' informe del general Linares sobre lo succehit en dit punt.

—Ab referencia á un telégrama de Washington, s' assegura que 'ls yankis tenen disposada la seguent forsa de desembarch:

A Punta Guantánamo guanyarán terra 7.000 homes, los cuals, units á las forsas de Calixto García, atacarán à Santiago de Cuba per Palma, lo Caney y Bacanao.

Altras forsas desembarcarán en las platjas de Berracos, y atacarán per aquell costat á Santiago de Cuba, mentres la escuadra, si ha lograt desfer la entrada de la bahía, procedirà á derrotar la escuadra de Cervera, à la que s' agafará entre dos fochs.

Aquest es lo plan yanki; pero falta realisarlo, que es lo difícil.

—Lo Gobern sab que 'ls yankis farán tota classe de sacrificis pera apoderarse de Santiago de Cuba, no sols per ser una gran plassa pera las operacions futuras, sino pera apoderarse de la escuadra del almirall Cervera.

Diu lo Gobern que 'l general Blanco haurá tingut present aquestos motius y que no haurá deixat desatesas las defensas de Santiago, envianthi grans reforsos.

De tots modos encare que l' enemich intenti entrar á la bahía ha de costarli segurament la pérdua de sos millors barcos.

S' observa que al Gobern lo preocupa extraordinariament lo que pugui ocorre á Santiago de Cuba, participant la opinió pública d' aquesta ansietat.

París 22.

Lo «New York Herald», en un telégrama fetxat á bordo del yatc de la prempsa que está situat á la vista de Santiago de Cuba, diu que 'ls oficials nortamericans asseguran que la lluyta será encarnissada.

Del text d' aquest despaig se desprén que 'ls oficials yankis no tenen gran confiansa en las condicions militars de sos soldats.

Servey particular de «Lo Somatent»

Madrid 22.

Londres.—Ab referencia á telégramas de Washington diuhen que 'l desembarch de la expedició á Santiago durará una setmana y que transcorreguts quinze dias sens decissius resultats, la situació cambiaría en favor d' Espanya.

Lo Gobern yanki procurará obtenir la pau avans de las elecions, per la tardor.

—Oficialment se sab que hi ha seixanta barcos devant á Santiago.

Lo «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publica avuy una disposició ampliant á cuatre mesos lo plasso concedit pera indult als prófuges y desertors.

—Diu un telégrama oficial de Santiago que al amaneixer lo dia han desaparegut los transports americans. Ne quedan 21 devant la boca del port.

Aquesta retirada fa dubtar.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

LO SAGRAT COR DE JESÚS

Per l' eminent pintor **L. GRANER.**

REGALO

als senyors suscriptors de Lo Somatént.

Prima extraordinaria oferta per l' «Instituto de Arte Cristiano».

Desitjosa aquesta Societat de propagar rapidament la primera obra cual propietat ha adquirit, aprofita la felís oportunitat de ser l' actual mes de Juny lo dedicat per lo mon católich al **Sagrat Cor de Jesús** pera oferir la maravillosa reproducció del célebre cuadro de GRANER á un preu molt reduhit, á fí de que totas las classes socials puguin beneficiar del sacrifici que l' «Instituto de Arte Cristiano» s' imposa en aras de sos ideals de propaganda artística y religiosa.

Pera iniciar seriament sa campanya editorial ha cregut l' «Institut» que devía primer que tot difundir aquesta portentosa imatje del

Sagrat Cor de Jesús

que entre totas las pintadas y conegudas fins ara es la que més vivament reflexa la miraculosa visió de la Beata Margarita María de Alacoque, segons han reconegut unanimament tots los publicistas católichs y tots los critichs d' art que s' han ocupat de tan soberbia creació.

Per lo misticisme que respira, per la majestat que evoca, per la devoció que infundeix la divina imatje son inspirat autor LLUIS GRANER ha rebut numerosas y entusiastas felicitacions d' eminents prelats nacionals y extranjers, de ilustres escriptors y de renombrats artistas, tots acorts en proclamar la creació del pintor catalá obra mestre del art relligiós contemporani.

Aquesta preciosa fototipia, de gran «format», representant lo **Sagrat Cor de Jesús,** que l' «Institut» ofereix als senyors suscriptors de Lo Somatent, mideix 88 centímetres d' alt per 62 d' ample, y á pesar de ser una obra de primer ordre, cual valor intrínsech es de 25 pessetas, se cedeix temporalment, ó sia durant lo corrent mes de Juny, als senyors suscriptors d' aquest periódich per la exigua cantitat de **5 pessetas** en tota Espanya, sempre que acompanyi l' adjunt cupó:

LO SOMATENT — Val únicament durant Juny de 1898.

CUPÓ-PRIMA EXTRAORDINARIA

LO SAGRAT COR DE JESÚS

per **LLUIS GRANER**

. . . . *exemplars.*

«INSTITUTO DE ARTE CRISTIANO»

Barcelona y Juny de 1898.

Val únicament durant Juny de 1898. — Pts. 5 exemplar

INSTRUCCIONS

Tállis lo cupó, y acompanyant **5 pessetas** s' entregará al donador un exemplar de la fototipia en lo

SALÓ PARÉS

Carrer de Petrtxol, números 3 y 5

Pera demandas fora de la capital dirigirse directament al «Instituto de Arte Cristiano», Passeig de Gracia, núm. 153, acompanyant en carta certificada l' import en sellos de correo, lliuransas del Giro Mùtuo ó lletra de fácil cobro, qui s' encarregará d' enviarlo franch de ports.

Es indispensable la presentació del cupó pera poguer adquirir la fototipia durant lo corrent mes de Juny, donchs transcorregut aquest plasso tornará á regir son antích preu.

Caramelos Pectorals

del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l' aparato respiratori, tan sols prenentne un al anarsen á dormir y altre á la matinada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 50.

Preu de la capsa 6 rals.

Promptuari de la escriptura catalana

METODO SENZILL Y FACIL

PER

Francisco Flos y Calcat

Preu 6 rals.---Se ven en aquesta Imprempta.

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS

EL COMBINADO EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COMO ABONO FOSFATADO

GARANTIZADAS PURAS — SOLUBLES AL CITRATO

El más económico, el más eficaz, el más duradero.

SALES DE STASSFURT

COMO ABONO POTASICO

EN LAS FORMAS DE

SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA

SALES CALCINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA,

KAINITA, ETC.

bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PARA PROSPECTOS É INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA